

CONSELL NACIONAL. 24 D'ABRIL DE 2004

Intervenció de José Montilla

Bon dia, companyes i companys.

El passat divendres 16 d'abril el Congrés dels Diputats va investir president del govern d'Espanya José Luis Rodríguez Zapatero. Un canvi en el govern d'Espanya, majoritàriament desitjat pels ciutadans i àmpliament recolzat pels grups polítics de la cambra que han deixat al PP aïllat amb el seu vot negatiu.

La llavor d'aquest canvi la vam plantar al trenta cinquè Congrés del partit federal que vàrem celebrar a finals de juliol de l'any 2000.

"El impulso necesario" va ser l'eslògan d'aquell Congrés. Un impuls resultat d'un exercici profundament democràtic del partit socialista. Vull recordar les primeres paraules, ara evocadores, de Rodríguez Zapatero en el seu discurs de clausura: "Hemos puesto en hora al socialismo en España. Hoy empieza el futuro. Hoy es el primer día del futuro del proyecto socialista para España"

Difícilment podíem imaginar aleshores que tres anys després hauríem assolit la victòria en unes eleccions generals, després de guanyar –cal recordar-ho- les municipals, i després de fer realitat el canvi a Catalunya amb el govern d'esquerres i catalanista del president Maragall.

L'anunciat i tan desitjat canvi d'estil a la política s'ha produït ja des del mateix debat d'investidura. Un nou tarannà, liderat per l'actitud del nostre president, ha impregnat l'ambient i l'actitud de la major part dels grups de la cambra, el que ha posat encara més de manifest la soledat del PP.

Encara no ha fet una setmana de la presa de possessió del nou govern i ja s'han produït o anunciat actuacions anhelades majoritàriament per la societat. Sense cap dubte, la més emblemàtica ha estat el retorn de les tropes espanyoles d'Iraq.

La coherència de la decisió presa amb els compromisos manifestats públicament i de forma reiterada, no fan si no consolidar un nou estil a la política espanyola. Avui, la credibilitat és un dels pilars de tota acció política plenament democràtica.

L'abast dels projectes expressats per Rodríguez Zapatero en el debat d'investidura ens situa davant del repte d'una segona modernització de l'Espanya democràtica.

D'una banda, cal assenyalar el conjunt de mesures necessàries per regenerar la nostra democràcia. Farem del diàleg amb els agents socials i la lleialtat institucional les bases de la nostra política. En aquest sentit volem:

- Impulsar espais d'acord que sumin els esforços de tots els grups polítics en la lluita contra el terrorisme,
- Reformar el reglament del Congrés de Diputats per a revitalitzar-lo i apropar-lo a les preocupacions i aspiracions del conjunt de la societat
- Reformar el Consejo de Estado,
- Alliberar els mitjans públics de comunicació del control del govern perquè guanyin en llibertat, pluralisme i credibilitat davant els ciutadans i ciutadanes.

Per altra part, hem manifestat un compromís per abordar la reforma de les principals polítiques que conformen l'Estat del Benestar. Volem donar resposta a les transformacions de la nostra societat a l'inici del s. XXI. En aquest sentit hem assenyalat:

- la reforma de la Ley de Calidad de la Educación i de la Ley de Universidades,
- l'ampliació de les beques a estudiants,
- el pla de xoc d'accés a l'habitatge,
- l'elevació del salari mínim interprofesional i de les pensions més baixes,
- el projecte de llei integral contra la violència domèstica,
- la modificació de la regulació civil dels drets d'homosexuals i transsexuals,
- la voluntat de promoure un pacte d'estat sobre immigració,
- la millora del funcionament de l'administració de Justícia.

També ens hem compromès a la modernització i impuls de la nostra economia; a incrementar els recursos per investigació, desenvolupament i innovació; a impulsar el pla de transports i infraestructures; i a la revisió del Pla Hidrològic Nacional amb la derogació del transvassament de l'Ebre.

Els compromisos del nostre govern també contempnen avançar cap a l'objectiu de fer realitat l'Espanya plural. En aquest sentit en el debat d'investidura es va anunciar l'establiment d'un diàleg periòdic i permanent del President del Govern amb els presidents autonòmics, i la voluntat de tramitar la reforma dels estatuts recolzats per un ampli consens polític i social.

Així mateix, impulsarem la reforma constitucional per a fer realitat el nou Senat que l'Espanya plural necessita, la reforma de les normes que regulen l'ordre de successió de la Corona per a garantir la no discriminació de la dona, la incorporació d'una referència a la propera Constitució europea i, finalment, la inclusió de la denominació oficial de les disset Comunitats i les dues ciutats autònomes

Com vegeu les facetes d'aquesta segona modernització de l'Espanya democràtica presenta una diferència fonamental amb la protagonitzada per Felipe González.

L'any 1982 els socialistes vàrem arribar al govern amb una agenda prou precisa. S'havien d'afrontar dèficits històrics que entroncaven fins i tot amb el s. XIX –com la consolidació de la democràcia, la modernització de l'exèrcit, l'aïllament d'Europa o la qüestió nacional–. D'altra banda disposàvem del bagatge de les polítiques de la socialdemocràcia europea que havia desenvolupat l'Estat del Benestar durant quatre dècades. Havíem de superar mancances prou identificades i aplicar receptes, moltes d'elles àmpliament practicades en el marc europeu.

L'any 2004, a l'inici del segle XXI, els reptes de la societat catalana i espanyola són fonamentalment els mateixos que a la resta d'Europa. Tenim una societat complexa, amb una creixent diversitat cultural derivada del processos migratoris. Vivim en un context de globalització de les relacions econòmiques. Sotmesos a processos incerts de deslocalització de l'activitat, amb un medi ambient creixentment agredit i un canviant entorn laboral.

D'altra banda, el socialisme europeu, del que en formem part activa, està reformulant i adaptant les seves polítiques. Vull dir, que en l'exercici del govern a Catalunya, a Espanya, i als ajuntaments, els socialistes tenim també la responsabilitat de definir els nous camins i estratègies que la nova societat necessita. Les societats europees també cercaran respostes en la nostra actuació.

Aquestes respostes les hem de definir, conjuntament amb els socialistes de tota Europa, per avançar en el camí de les noves polítiques públiques que millorin, actualitzin i garanteixin la permanència del model social europeu.

Hem de ser ambiciosos. Només cal recordar com l'actitud receptiva, transparent i valenta de Rodríguez Zapatero, s'ha constituït a nivell internacional, en un referent. Personalitza l'estil, l'actitud i els valors que identifiquen ja el nou socialisme del s. XXI.

Com tots sabeu he rebut del President del Govern l'encàrrec de dirigir el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç. Aquesta circumstància m'ha exigit renunciar a dues responsabilitats públiques, l'alcaldia de Cornellà i la Presidència de la Diputació de Barcelona. Les meves responsabilitats en el món local m'han donat perllongada satisfacció durant molts anys d'exercici de l'acció política.

Ara, m'allunyo de la connexió directa amb el món local, però us puc ben assegurar que la meva actuació mantindrà una receptivitat intensa amb l'àmbit de govern més pròxim als ciutadans.

Però, mes enllà de la meva responsabilitat específica, podeu estar ben segurs que treballaré des del govern de l'Estat per ajudar a construir l'Espanya plural. La reforma de la Constitució, de l'Estatut, el nou sistema de finançament i les inversions en infraestructures, constitueixen eixos fonamentals en el quals ja hem començat a treballar.

La magnitud i l'ambició dels nostres compromisos ens obliguen a avançar amb determinació, però també amb un gran esforç de diàleg que faci possible arribar a

amplis acords, que s'aniran concretant al llarg d'aquesta legislatura al Parlament i a les Corts Generals.

El passat 30 de març va assolir els seus primer cent dies el govern d'esquerres i catalanista encapçalat per Pasqual Maragall. La seva posta en marxa s'ha superat amb un balanç positiu.

El conjunt d'àrees de govern han elaborat i presentat programes d'actuació orientats amb decisió cap a les qüestions que més preocupen als catalans i catalanes. Iniciatives molt necessàries, urgents en molt casos, com:

- El pla d'inversions per als 40 barris mes desfavorits de les principals ciutats de Catalunya.
- El Programa d'habitatge públic: que preveu oferir 42.000 habitatges, la meitat d'ells de lloguer, durant el mandat.
- El pla de xoc per millorar l'atenció sanitària en els centres d'atenció primària
- El nou decret d'admissió a l'escola pública que regula la distribució de l'alumnat entre la pública i la concertada i l'establiment d'oficines de matriculació descentralitzades
- El manteniment dels complements de viduïtat
- L'acceleració del desplegament dels Mossos
- Les noves iniciatives per millorar la seguretat vial
- La denúncia del Pla Hidrològic Nacional
- Un nou estil de transparència en la política de nomenaments i retribucions dels alts càrrecs de l'administració
- I l'acord estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana.

Temes, la major part d'ells, ignorats o amagats pels governs de CiU, com a conseqüència de la combinació de manca de voluntat política i incapacitat per gestionar.

Hem pogut constatar que, com ja intuïem, la caixa no estava gaire plena. I estem patint alguna sorpresa per la dimensió dels compromisos econòmics a llarg termini assolits pel govern Mas.

El govern ha defensat gelosament les competències de la Generalitat interposant set recursos davant del Tribunal Constitucional i sis requeriments d'incompetència contra decrets del govern del PP.

És ben cert que el govern no ho ha tingut fàcil, la crisi provocada per un dels nostres socis, avui plenament superada, i el marc decididament preelectoral han impregnat aquests mesos. Sense cap dubte amb l'ajut de certs mitjans de comunicació, entre ells la televisió pública de l'Estat, que s'han encarregat de fer un atac indiscriminat. Aquestes circumstàncies han dificultat l'explicació assossegada dels projectes i de les primeres accions del govern.

Ara bé, l'arribada del socialisme al govern d'Espanya, ha girat la truita, el vent ara bufa a favor dels projectes i iniciatives del govern de Catalunya.

Els ciutadans són conscients de la singular conjunció dels governs socialistes als diferents nivells de l'administració. Això genera una legítima aspiració i exigència envers la nostra acció de govern.

Una enorme responsabilitat, però també una extraordinària oportunitat, s'ha dipositat a les nostres mans. Les idees, els projectes se'ns acumulen, però no ens hem de precipitar. Hem de gestionar els temps de la política precisament per fer possible l'assoliment de tants i tant importants objectius.

Ara bé, el govern de Catalunya i d'Espanya desenvoluparan els seus projectes en el marc de la Unió Europea. Ja fa anys que l'europeisme és una de les nostres principals divises.

Les polítiques europees han conformat també la nostra democràcia des de bon començament. Dinou dels 25 anys de vigència de la nostra Constitució s'han desenvolupat en el marc d'un procés d'integració creixent de les nacions europees.

Europa ja fa temps que ha deixat d'ésser un àmbit de l'acció exterior i s'ha constituït com un quart i decisiu nivell de govern, que configura i informa les principals polítiques públiques. Els temes europeus som des de fa temps assumptes interns.

L'agenda del europeisme te aquest any dos prioritats fonamentals que modificaran d'arrel el futur de la Unió i per tant el nostre futur.

Per una part, el proper 1 de maig tindrà lloc la cinquena ampliació de la Unió Europea amb la incorporació de 10 països, 8 dels quals de l'antiga Europa de l'Est. Només recordar que aquests països tenen una renda per càpita equivalent al 47 % de la renda mitja europea ens fa entendre el repte que implica l'ampliació.

Però davant de les dificultats, cal tenir present que aquesta ampliació és un pas gegantí cap a la reunificació d'Europa i la superació de les divisions, que durant el s.XX, van generar dues guerres mundials i una profunda fractura.

D'altre banda, ben probablement al llarg d'aquest any 2004, es pugui assolir l'acord pel nou tractat constitucional d'Europa. Les implicacions de la futura Constitució europea són moltes. Entre d'altres, significarà un pas endavant cap a l'Europa federal que els socialistes defensem.

Una Europa al servei del benestar, del desenvolupament, del progrés econòmic i social, la igualtat i el respecte als drets humans.

La Constitució Europea també ha de permetre avançar per l'establiment d'un poder polític respectat i influent en el món. Una Unió amb capacitat de executar la seva responsabilitat per una governança pacífica de la globalitat. La humanitat necessita d'una força tranquil·la, un factor de pau, equilibri, justícia i progrés que ajudi a superar les contradiccions d'una globalització que aprofundeix les desigualtats

Però el futur de la Unió Europea ens l'hem de guanyar els europeus amb voluntat, igual que ens hem guanyat un nou futur pel nostre país el passat 14 de març.

Perquè només els socialistes podem dirigir el futur d'Europa cap a la seva plenitud. I el proper 13 de juny, a les eleccions europees, ens hi juguem la concepció del model de societat que caracteritzarà la nova Europa ampliada.

Per això us demano un darrer esforç, un compromís actiu, que ens permeti completar el cicle electoral que ens acompanya des de fa un any amb una nova i definitiva victòria.

Una victòria de la socialdemocràcia europea que ens permeti eixamplar aquesta illa de pau, llibertat i progrés social. Volem fer de la Unió i del seu model social un exemple per al món.

Catalunya ha estat marcada històricament per la seva vocació europeista. La dimensió europeista és una de les arrels que donen sentit al projecte socialista català. Encapçalats pels nostres companys Josep Borrell i Raimon Obiols, els candidats i candidates del PSC a les eleccions europees, tornaran a encarnar el compromís per la Europa unida, forta i socialment cohesionada que desitgem.

Avui aprovarem el nostre Manifest electoral per una "Europa Unida i Forta", així com els nostres candidats i candidates. Us demano que a partir d'avui us mobilitzeu per fer arribar a tots els catalans i catalanes la importància d'aquestes eleccions i la rellevància de disposar d'un grup socialista majoritari al Parlament europeu.

També heu de tenir present que la consolidació de la derrota patida pel Partit Popular a les eleccions generals amb una nova derrota a les europees, eixamplaria la capacitat per desplegar els nostres projectes a Catalunya i Espanya.

Aquest Consell Nacional, companyes i companys, ha d'aprovar avui la ponència marc que ens permeti encetar el debat polític que culminarà en el desè Congrés del PSC els propers dies 23, 24 i 25 de juliol.

Hem d'abordar en aquest Congrés els reptes del socialisme democràtic en el s. XXI. En cada etapa el socialisme ha interpretat el seu bagatge de llibertat, igualtat,

justícia i solidaritat en funció del marc precís i concret de desenvolupament històric de la societat.

Sens dubte el principal fet distintiu de l'actual moment històric és la globalització. Aquest fet ens obliga a subratllar la nostre reflexió política mes enllà de les nostres fronteres.

Mai com ara les opcions polítiques no podem ser autistes respecte la realitat externa que ens envolta. Les respostes que cerquem no només han d'ésser coherents per abordar la nostra realitat social actual, hem d'interrogar-nos també sobre la seva sostenibilitat per a les generacions futures.

I també ens ha de preocupar la coherència de les nostres respostes i solucions amb el progrés del conjunt de pobles del món. Perquè els principis i valors que ens guien als socialistes ja van néixer amb voluntat de superar les fronteres.

Probablement mai la tasca havia estat tant difícil. Però a canvi, mai els homes havíem tingut al nostre abast la capacitat d'influir de forma tan decisiva en les condicions de vida del conjunt de la humanitat.

Vull insistir en que avui el repte del PSC és oferir un projecte i un espai polític posat al dia, socialment innovador, atractiu per les noves generacions, i receptiu amb els sectors socials emergents i les classes populars.

La nova etapa que s'iniciarà després del desè Congrés del Partit serà sens dubte apassionant.

Vull aprofitar aquesta ocasió davant el Consell Nacional, per a fer-vos saber, la meva disposició, en el cas de comptar amb el vostre suport i amb la vostra confiança, de renovar la meva responsabilitat com a Primer Secretari del Partit en el proper Congrés.

Avui mes que mai necessitem un partit fort, capaç d'assegurar la coherència del nostre projecte polític a totes les administracions en les quals tenim responsabilitats.

Un partit que aprofundeixi en el seu procés de renovació mitjançant la implantació de tots els instruments de la democràcia participativa.

Un partit obert al conjunt de la societat i amb capacitat per a identificar les polítiques avançades de transformació social que consolidin el lideratge del PSC en l'espai central de la societat catalana.

No vull finalitzar la meua intervenció sense recordar que aquesta setmana hem commemorat el vint i cinquè aniversari dels ajuntaments democràtics. Va ser en aquest àmbit de govern on vam poder desenvolupar en primer lloc les polítiques de progrés econòmic, solidaritat i benestar.

Els nostres pobles i ciutats s'han transformat profundament. Hem avançat molt i ho hem protagonitzat des dels governs de progrés.

Avui vull assenyalar que els reptes i complexitats que hem identificat a la nostra societat s'expressen en els barris de les nostres ciutats. Els ajuntaments són una eina privilegiada per atendre aquestes noves realitats socials. Però, perquè no quedin ofegats en l'intent, és del tot necessari enfortir-los competencial i econòmicament.

En aquesta direcció treballarem des del món local, des del govern de Catalunya i des del govern d'Espanya.

Gràcies.